523

13
—
1911

శ్రీరామ పట్టాభిషేక
మహోత్సవ నవరత్నమాలు

శ్రీరామపట్టాభిషేక
మహోత్సవ
నవరత్నమాల

శుభమస్తు

శ్రీవేంకటరమణాయనమః

శ్రీమదఖండ కేదఃకాండ ప్రకాండ చండకర మార్తాండ మండల ప్రభాపటల, రంజితాంబ స్వముదయమిలాంత కాంతి ఛటాయుల సంజనిత నీలేందీవర సందోహా మందర కంధర్ప స్వంతిలాపుంజానంద కందళిత, నవవిధమణి గణలసత్ప్రభా పుంజ మంజుళ శ్రీమద్రామచంద్రిన నీల దివ్యచరణారవింద బృందా మందోజ్వల మరంద బిందు సందోహ పావ పరవశసంతతధ్యాన పరాయణ మానసాంభోజ భృంగ మంజులతరప్రభా కంటకులచ్చా కవీశ్వర హృదయానంద సంజనిత చిత్ర విచిత్ర శబ్దార్థ కథా గద్య పద్యాత్మక గ్రంథసమ విస్తరణ సమర్పణ ప్రమాణాం మహాసమితివృత్తులాశా, నానావ్యాకటనాలంకృతా,

ర తర్క వ్యాకరణ భాట్ట ప్రాభాకర కామంద కీ ధర్మశాస్త్రాది పారావార పారగులగు పండిత శ్రేష్ఠులారా, సకల చిత్ర విచిత్ర చమత్కార రస గ్రాహ్యకని పుణతంసరసాగ్రేసరచక్రవర్తులారా కావ్యనాటకాలంకార ప్రహసన భాణసమస్త బంధకవితా ప్రభంధంచినా చాతుర్యవిద్వ ద్రాజశిఖామణి జేగీయమాన కవిశ్రేష్ఠులారా సుమారు 15 సంవత్సరముల మొదలు చల్లపేటఅగ్రహార ములో విధ్యుక్త నియమాదుల నతిక్రమించక భాస్కర రామాయణము ప్రతి సం॥ రము కార్తీక శు ౩ మొదలు మార్గశీర్ష శుగం పర్యంతం అర్ధయుక్తముగా పండితులచే చదివింబడియథా శాస్త్రీయముగా పట్టాభిషేకమహోత్సవముని రుపమానముగా జరుగుచున్నయది. ఇందుకుప్రధానము శ్రీ ఆంధ్రజమీందారుగారి ముఖ్యస్నేహితులగు ప్రస్తుతము ఆక్టింగుదివాన్ బిరుదావళి విరాజమానులగు ముప్పిడి శీతారామయ్యగారి సహాయముచే దేవదుందుభులుమ్రోయునట్లుగా జరుగుచున్నయది. అగ్రహారస్తుల ఐకమత్యము వారిఆజ్ఞకు వశీకరముయియుండుటయు వాకిలపాటి శీతభూపాలుని ప్రోద్బలముచేతనుజరుగు

చున్నయది యీచదివెడువారు అర్థముచెప్పెడి వారు నిరుపమానులుగాని సాధారణులుకారు.

కంఠములు నెమలికంఠములవలె నుండును ...సువది ...లు ...రాగములతో చదువునప్పుడువిని ...డుమహానుభావులకు యంతయో శ్రివణానంద కరముయియుండును. వీరుభయులు రాగములను ...ర్చిచు చదివినచో గోవులు, సర్పములు, శి ...శువులు, సాలభంజకములవలెయుండును. చదివెడువారినామము. గంటి కన్నబాబుగారు. అర్థము చెప్పెడువారినామము, కాశీ. అప్పలనృశింహశాస్త్రులవారు వీరుభయులదర్శనంచేస్నిచో వారి పాతకములు నసించుగాత. ఈయుత్సవమునకుగంటి శీతారామయ్యగారు పవ్పుఅప్పయ్యగారుయంతయో కష్టపడి పండితులకు వారి వారివిద్యలను బట్టి అగ్రహారస్థుల చందావలన వచ్చినసొమ్ముగాక తమ స్వంతద్రివ్యముచేతను యుపహారంబులొసంగుచుందురు. చూతవచ్చెడిమహానుభావులకు నెండకన్నరుగకుండునట్లు నెరుల కుసుమంబులగందకుండ ఘుమ ఘుమ పరిమళించు కుసువెళ్ళ దళ్ళచల్లనగు పచ్చాకులవంటిళ్ళ్ళు, ప్రాలంబ పుష్పమాలికాలంకృతమ్ములుగావేయించి ఆ

చ్చటచ్చట జంబీర రస లవణ మిశ్రితాతిలఘుని ర్మల జలపల్లవిత సౌరభ యీతక్రమ్ములను, వకుళ ముకుళాతిథవళ జలోదనమ్ములనువలయు వారికొసం గునట్లు చతురత రభాషా వలోకన నిపుణతరమ నోహర శృంగార పరిపాలికలను నియమించి యుందురు. నిరంతర, శైత్య,త్యమాంద్య, సౌరభ్య సమంచిత, మంద మలయా మారుతమ్ములాలయ బన్నిన వాయుయంత్రి కలితగృహంబులు వి మట్లుగా నొసంగుటకు తగిన నియోగులనిర మించెదరు వేయేల!

శ్లో॥ తాతావంశపయోధి ... సిధు॥శ బ్దాగమోదన్వతః॥ కుంభోద్భూతమహాముని బు ధశ్రేరో॥ రత్నంగుణాంభోనిధిః॥ వైకుంఠార్పిత చిత్త వృత్తనుమలం॥ విద్యార్థిలోకప్రదం॥ శ్రీమ ద్భ్రామనుధీంద్రమేవసతతం॥ వేమేగురుంగౌరవాత్॥

నవరత్నమాల

గీ॥ చదువరులకెల్లనితాట చల్లపేటపడింతా
బంబమేకాదు భక్తికేమి కవులు పండి
తులెందరో గానకెల్లవిద్వాలకు గద్దియను
పేరువినుటకతన

సీ॥ ఏవైపుగనుగొన్న నెంచిచూచినమంచి
పాంచాలజాతి భూపాలవరులె
ఏదిక్కులనుగన్న నెంచిచూచిన మంచి
చారువాజిశ్రేణు లనూచానవరులె
ఎశ్రేణులనుగన్న నెంచిచూచినమంచి
నాటకాలంకార మేటి విదులె
ఏరచ్చలనుగన్న నెంచిజూచినమంచి
నృత్యప్రబంధ తురచ్చాకవులె
గీ॥ అట్టిసభయందు పండితు లాచరించు
రామపట్టాభిషేకవిభ్రమచయంబు కన్న
లారంగ జూచెదుకతనగాద ఇహాపరము
లందుబొందుట ఇంద్రపదవి॥
గీ॥ రమ్యమైనట్టి సాకేత రాజధానియేపులో
నుండభాగీరథీ పురంబు, కాపురంబాయె
జూడనీకోవరాత్మ సకలగుణవర్తి శ్రీరామచక్రవర్తి।
గీ॥ తారకావళి జానకి తాళ్ళయగ్ని కొడుల
గుంపులోయువిదలు కడుపుద్దన్నుంన్న। నె
రులధరియించు మల్లియ విర్గల్లాయనగ
మంచిముత్యంపుపేరులు సల్లాట్నలాలిచే
చ॥ ఒకదేవసానిమేళముమ రోక్కడేష్టా ని॥

గమాదివాడ మొ॥ ఒౕకదెన ఛైనీ[మోతి
మరియొక్కదెసఁ చతురంగఖెలనంబా॥
క దెసవీణపాట మరియోఁడుదెసఁ విభుధ
[పసంగము॥ కొకదెస బ్యాండు వాదన
మరొక్కదెసఁ కవితామచమ్కృతుల్॥
॥ మాఁటి మాటికిరఘురీ మార్పు బట్టలుగట్టు
కాంచనాంబరములు గడియగట్టు
మాటిమాటికిదాల్చు మణిభూషణంబులు
చం[దహారంబులు ఁణముదాల్చు
మాటిటి మాటికి బెట్టుమనముగట్టి గ రామ
పదసరోజముల పైబాగుబెట్టు
మాటి మాటికి యత్తమామలకు పు[మొ
క్కుపతిభక్తియను పెద్ద[వతము బట్టు॥
। అట్టివవితాకదంబము బట్టిఁజూడ దివ్య
మంగళవి[గహా దేవనీదు॥ యుత్సవంబిట్లు
పురికొల్పె యువిదలకును॥ సకలగుణమూ
ర్తి [శీరామచం[దమూర్తి॥
పదిక్కులనుజూడ నేమిచి[తముగాని కొం
డలన్నియు వెండికొండలాయె
ప[శేణులనుజూడ నేమిచి[తముగాని
జగములెల్లను నభ౧జగములాయె

వీధులను జూడ నేమిచిత్రమొగాని గో
పురెల్లను వేంకటేశ్వరుడాయె
పక్షులను జూడ నేమిచిత్రమొగాని య
ఖిలపక్షులు రాజహంసలాయె
గీ॥ భళిర ఈసేవనులుకను పండుగాయె అ
ద్భుతపు చంద్రబింబంబు లనగ నొప్పెగా
ముత్యాల పందిరిగగనమందు సరసగుణ
ధామ శ్రీరామ సార్వభౌమ.
చ॥ పసుపరులెల్ల మోదమున బందిరిలో చతు
రంత యానమున్ వినయము తోడడింప
నిరువీధుల నాగమచారువాదముల్ వినతు
లొనర్ప సంతమణివేదిక పైనివసింపజేసి చిం
తనమున నీపురాణ పఠనంబొనరించెదరెం
త పున్నెమో
సీ॥ ఎవ్వానికీర్తిన దీశునకలకళా నిధిమండ
లంబు డిండీరమాయె
ఎవనిప్రతాపాగ్ని నీక్షించుటకు నోడిమా
ర్తాండు మరుగుజొచ్చె
ఎవ్వాని ధైర్యంబు నీక్షించి కులపర్వత
ములు కేళీకందుకంబులాయె
ఎవ్వానిసుగుణాళి నెల్లనుభరియింప నకల

గమాదినాడ మొ౹౹కొకదెస భాసిృమోత
మరియొక్కదెసఁ జతురంగఖెలనంబు౹
క దెసవీణపాట మరియొకడుదెసఁ విబుధ
ప్రసంగము౹ కొకదెస బ్యాండు వాదన
మరొక్కదెసఁ కవితామచమత్కృతుల్౹
సీ౹ మాటి మాటికిరఘురీ మార్పు బట్టలుగట్టు
కాంచనాంబరములు గడియగట్టు
మాటిమాటికిదాల్చుమణిభూషణంబులు
చంద్రహారంబులు క్షణముదాల్చు
మాటిటి మాటికిబెట్టుమనముగట్టి గరామ
పదసరోజముల పైబాగుబెట్టు
మాటి మాటికి యత్త మామలకు నమ్రము
కృపతిభక్తి యను పెద్దవ్రతము బట్టు౹
గీ౹ అట్టివనితాకదంబము బట్టిజూడ దివ్య
మంగళవిగ్రహ దేవనీదు౹ యుత్సవంబిట్లు
పురికొల్పె యువిదలకును౹ సకలగుణమూ
ర్తి శ్రీరామచంద్రమూర్తి౹
సీ౹ ఏదిక్కులనుజూడ నేమిచిత్రముగాని కొం
డలన్నియు వెండికొండలాయె
పక్షిశ్రేణులనుజూడ నేమిచిత్రముగాని
జగములెల్లను నభజగములాయె

పక్షిధులను జూడ నేమిచిత్రమొగాని గో
వులెల్లను వేణ్వాగ్రాపులాయె
పరచ్ఛలను జూడ నేమిచిత్రమొగాని య
ఖిలపక్షులు రాజహంసలాయె

గీ॥ భళిర ఈసీపదములుకను పందాగాదె అ
బ్బురపు చంద్రబింబంబు లనగనొప్పెగ్రా
మలైటులు పందిరిగ కనమందు సరసగుణ
ధామ శ్రీరామ సార్వభౌమ॥

చ॥ పనుపరులెల్ల మోదమున బందిరిలోచతు
రంత యానమున్ వినయము తోడడింప
నిరువీధుల నాగమచారునాదముల్ వినతు
లొనర్పసంతమణివేదికపైనివసింపజేసి చిం
తనమున నీపురాణ పఠనంబొనరించెద రెం
త పున్నెమో

సీ॥ ఎవ్వానికీర్తిన దీశునకలకళా నిధిమండ
లంబు డిండీరమాయె
ఎవనిప్రతాపాగ్ని సీక్షించుటకునోడిమా
ర్తాండు మరుగుజొచ్చె
ఎవ్వాని ధైర్యంబు నీక్షించి కులపర్వత
ములు కేళీకందుకంబులాయె
ఎవ్వానిసుగుణాళీ నెల్లనుభరియింప నకల

దిక్కులకశాచికములాదొ

గీ॥ ఇట్టిసీసమహిమల జెప్పనవశతరము భక్త
జననిష్కుటాంతర పారిజాతకోటిమన్మథ
రూపసద్గుణకలావరమ్యగుణసాంద్ర రా
ఘవ రామచంద్ర॥

[ఇయక్కడి]

విశాఖపట్నంజిల్లా గజపతినగరంతాలూకా చల్లపేట అగ్రహార వాస్తవ్యులగు ప్రస్తుతము రాజమండ్రీ సేషనలు కాలేజి ఆక్టింగాంధ్రోపాధ్యాయులగు అష్టావధాని గంటి చిన్నసూర్యనారాయణ శాస్త్రులవారిచే రచియింపబడినది.

కృష్ణా డి॥ భీమవరంతాలూకా కేశవరం కాపురస్థులగు కేశవరపు వంశపయఃపారావార సోమధాకరాయమానులగు బాపన్న దీక్షితులవారిద్వితీయపుత్రుండగు వెంకయ్యగారిచే అచ్చొత్తించ ప్రకటింపంబడెను.

ది 22-5-1911 వెల 0-1-0

PRINTED AT CH. RAMAMOORTY, & SONS
VIZIANAGRAM

10626